

1. การปรับตัวของวิถีชีวิตพื้นที่ถิ่นที่ปรากฏในเรือนของชุมชนไทยพุทธลุ่มทะเลสาบสงขลา

ผู้แต่ง : สุภาวดี เชื้อพราหมณ์, อรศิริ ปาณินท

สาขาวิชา : สถาปัตยกรรมศาสตร์

ปีที่สร้างผลงาน : 2557

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยที่มุ่งค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างระบบนิเวศชุมชนกับวิถีชีวิตชาวบ้านท่ามกลางกระแสการพัฒนาสมัยใหม่ที่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่อลักษณะกายภาพของเรือนพื้นถิ่น โดยใช้การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพและใช้กรอบมุมมองแบบองค์รวมในการศึกษาความเปลี่ยนแปลงและใช้การศึกษาเปรียบเทียบโดยเลือก ชุมชนไทยพุทธลุ่มทะเลสาบสงขลาจำนวน 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ชุมชนกระแสดินธุ์ และชุมชนชิงโค จังหวัดสงขลา และคัดเลือกเรือนเพื่อใช้ศึกษา ชุมชนละ 5 หลัง

ผลการวิจัยนี้พบว่า ลักษณะทางกายภาพของเรือนพื้นถิ่นในชุมชนไทย พุทธลุ่มทะเลสาบสงขลา ภายใต้บริบทของสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมภาคใต้มีความแตกต่างกัน ในระดับระบบนิเวศชุมชน และผลกระทบจากการพัฒนา สมัยใหม่ของภาครัฐ ชาวบ้านได้ปรับวิถีชีวิตในระดับ เศรษฐกิจชุมชน และสังคมวัฒนธรรมคู่ขนานไปกับ ความทันสมัยในบริบทปัจจุบัน ทำให้ลักษณะทางกายภาพของเรือนกลายรูปแตกต่างกัน เกิดเรือน พื้นถิ่นแบบใหม่ที่ผันแปรตามความเปลี่ยนแปลงของ วิถีชีวิตในเรือน โดยไม่ได้เป็นเพียงภาพนิ่งในฐานะ ตัวแทนของศิลปวัฒนธรรม แต่สะท้อนความเข้มข้น ของความเป็นชีวิตวัฒนธรรม อย่างไรก็ตาม ปัจจัย ที่ทำให้ชุมชนไทยพุทธลุ่มทะเลสาบสงขลา ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงอย่างสิ้นเชิงในบริบทใหม่ คือ ระบบความสัมพันธ์เครือญาติที่ยังร้อยรัด และความคิด ความเชื่อ ทั้งเนื่องมาจากพุทธศาสนาและจากประสบการณ์ การปรับตัวต่อเนื่องมาจากอดีตของชาวใต้

คำสำคัญ: การปรับตัว, ชุมชนไทยพุทธ, พลวัต, เรือนพื้นถิ่น, วิถีชีวิตพื้นถิ่น, ลุ่มทะเลสาบสงขลา